

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

lucto, proprij gradus periculo subiacebit. Et qui ordinatus est, nihil ex hac ordinatione vel promotione, quae est pro negotiatione facta, proficiat, sed sit alienus à dignitate vel sollicitudine quam pecuniis quaesivit. Si qui verò mediator tam turpibus & nefandis datis extiterit, siquidem Clericus fuerit, deponatur; si verò laicus, aut monachus, anathematizetur. *Item in eisdem decretis*: Si quis per pecuniam hanc obtineat dignitatem, deiciatur & ipse & ordinator ejus, & à communione modis omnibus abscindatur, sicut Simon magus à Petro. Verum etiam propter illam pessimam emptionem Hierosolyma capta est: quia ipsi Sacerdotes iniqui, qui debuerant esse observatores legis & predicatorum, ipsi primi facti fuerant praevicariatores. Denique irriverentiam sibi quoddam ingenium, ut persuaderent filiis Israël de longinquo venientibus ut victimas secum non deferrent, sed munera; offerentibusque sibi non, sicut praeceptum erat à Domino, immolabant, sed ad hoc sibi reservabant ut aliis atque aliis venderent, & ad hoc sibi precium muneris multiplicarent. Nam idem Dominus & Salvator noster Iesus Christus non per Prophetas, neque per Apostolos, aut per doctores aliquos, sed per seipsum flagellos de funiculis fecit, & ejecit omnes de templo, boves quoque, & oves, & nummulariorum effudit eas. & mensas nummulariorum subvertit, & his qui columbas vendebant dixit: Auferite ista hinc, & nolite facere domum patris mei domum negotiationis. Domus autem à Salomone ita condita fuerat, ut domus Dei vocaretur, sicutque, sicut ipse sapientissimus Rex *. Sed domus negotiationis facta est, quando in ea boves & oves & columbae vendebantur. Unde nos, carissimi fratres & dilectissimi filij, sollicitè vigilare oportet, qui pastorem curam in nostris ovibus exercendam suscepimus, ne eas lupinis dentibus lacerandas tradamus, & ad ultimum nosmetipsi, qui pastores vocamur, in die tremendi examinis apud pium & benignum iudicem lupi rapaces inveniamur. Pro quibus vestram sanctam fraternitatem rogando, obsecrando, monendo, & arguendo mandamus ut omni occasione postposita, diligenti studio & maxima sollicitudine ea qua vobis agenda transmissimus implere studeatis. Nam si quislibet Presbyterorum aut Diaconorum gratis donum Spiritus sancti ab Archiepiscopo sive à Metropolitaniano suo accipere non potuerit, studeat venire ad sanctam matrem Romanam Ecclesiam catholicam atque apostolicam, & in eadem episcopalem benedictionem recipiat sine omni simoniaca heresi. Is autem qui ordinatus fuerit sine expletio, neque exaltus, aut petitus, post acceptas chartas & Pallium offerre aliquid cuilibet ex clero gratia tantummodo causa voluerit, hoc accipi nullo modo prohibemus: quia ejus oblatio nullam culpa maculam ingerit qua ex accipientis ambitu non processit. Quicumque de sanctis ordinibus hanc nostram viderit epistolam, & verba vel exempla sanctorum parum non observaverit, sciat se non esse connumeratum inter discipulos Domini & Salvatoris nostri Iesu Christi, sed damnatum inter impios, & inter eos qui dixerunt Domino Deo: Recede à nobis, scientiam viarum tuarum nolumus. Hi verò qui legitime illam custodierint, & pio intuitu observaverint, recipiant partem cum Abraham, Isaac, & Jacob, in regno caelorum, una cum eodem Domino & Salvatore nostro Iesu Christo, qui nunc & semper vivit & regnat Deus in cuncta secula seculorum.

Hanc itaque nostram epistolam jubemus atque praecipimus ut per manus carissimi confratris nostri Al-

ronis Episcopi cunctis aliis Archiepiscopis & Episcopis deponatur, ut idem ipse per suum laborem & certamen dignam exinde mercedem recipiat & fructum asferat in penitentia.

CAPVT XI

Synopsis.

- I. Annate igitur antiquiores sunt aeo Ioannis XXII. qui eas amplificavit, & modum earum immutavit.
- II. Successores eius legem Annatarum sanciverunt esse perpetuam. Porro ab iis est ad Beneficia electiva.
- III. Discrimen inter Annatas Beneficiorum electivorum & non electivorum. Bonifacius VIII. edixit ne quis Episcoporum aut Abbatum ullam muneris sui partem attingeret, donec Bullas accepisset.
- IV. Ecclesia Gallicana capiti adversus has novitates mutire sub Carolo V. Rege, qui remedium adhibere edicto tentavit.
- V. Validius tamen remedium adhibendum fuit sub Carolo VI. qui vetuit ne deinceps in regno fierent exactiones Annatarum & minorum servitorum.
- VI. Ea controversia agitata à Deputatis Nationis Gallicanae in Concilio Constantiensi, sed irrito conatu.
- VII. Quo factum est ut in conventu habito in Parlamento Parisiensi an. 1417. recitatis his quae Constantia acta fuerant, renovata sint superiores Regis constitutiones, earumque executio imperata.
- VIII. Quod confirmatum est à Carolo VII. adjectis penis adversus rebelles.
- IX. Tandem illi contentioni finis impastus est in Concilio Basileensi. Confirmationes electionum gratis concedendas decernit, & Annatas abolet.
- X. Eugenium IV. rogat per Legatos ut his decretis consentiat. Ioannis de Bachensein oratio plena dignitatis; quam Antonius, Rota Auditor, callidè elusit.
- XI. Decretum Basileense adversus Annatas amplexa est Ecclesia Gallicana. Tum edita Sanctio Pragmatica.
- XII. Licet autem in Concordatis per consequentiam necessariam rescissa sit prohibitio solvendi Annatas, earum solutioni Princeps non consentit conceptis verbis.
- XIII. Titulus tamen xli. Concordatorum favore videtur Annatarum exactioni. Attamen validum hinc retum peti potest adversus Annatas.

I. Hæc est vera origo Annatarum, & quoad rem ipsam, & quoad nomen. Unde patet eas antiquiores esse ætate Ioannis XXII. Equidem pontifex ille eas amplificavit, & sub alio nomine quam consecrationum recepit. Nam prisca Annate ab iis solummodo exigebantur qui consecrationis munus in urbe Roma accipiebant. Quod in Episcopis provincialium procul disitarum tunc tantum eveniebat quando eorum electiones illic contestabantur. ob quod electus cogebatur eò proficisci ut jus

Episcopi

Gregorio

Episcopi

Gregorio

Chilii

Chilii

suum prosequeretur, quo fiebat ut ibidem consecraretur. Sanè si de Metropolitanis Italiae agebatur, necessarium erat eos Romam ire, ubi confirmari debebant aut ordinari. At Ioannes XXII. novum tributi genus invenit, quod *Annata* vocatum est, exigendum ex omnibus Beneficiis non electivis, ad subveniendum necessitatibus Ecclesiae Romanae, atque ob eam causam reservavit usque ad triennium fructus omnium praebendarum, Ecclesiarum parochialium, & Capellarum, quae intra illud temporis spatium vacarent, ut pater ex eius constitutione extravaganti.

II. Successores eius Annatarum legem conservarunt, perpetuamque esse sanciverunt; hoc addito, ut tributum illud exigere-tur ab episcopatibus & monasteriis, non se-cus ac ab aliis Beneficiis. Vnde factum est ut Beneficia electiva, quibus jugum hoc Annatarum à Ioanne XXII. impositum non fuerat, quòd Taxatio Cancellariae lo-cum teneret valoris antiquarum Annatarum quae ex Beneficiis illis percipiebantur, novo hoc tributo oppressa sint.

III. Illud tamen discrimen intercedebat, quòd fructus aliorum Beneficiorum vacan-tium exigebantur per Collectores à sede apostolica deputatos, & servitia episcopa-tuum & monasteriorum Romae in pecunia numerata solvebantur, aut sub obligatione & hypotheca omnium bonorum mobilium & immobilium Ecclesiae quam provisi facie-bant Camerariis Papae, sub poena excommu-nicationis *late sententia*. Ita enim eos agere necessitas praecipiebat, quòd eis literae apo-stolicae non antè tribuerentur quam solutio facta esset, aut obligatio concessa. Magni porro momenti erat haec Bullarum retentio ob Constitutionem Bonifacii VIII. qui edi-xit ne quis Episcoporum, tametsi consecra-tus, aut Abbatum, tametsi benedictus, ul-lam muneris sui partem attingeret, donec Bullas accepisset. Emolumenta porro quae ex his iuribus proveniebant multum aucta sunt ope reservationum generalium omnium Ecclesiarum cathedralium & monasterio-rum, quarum provisio sedi apostolicae refer-vata est.

IV. Clerus Nationis Gallicanae, Ger-manicae, Hispanicae, & Anglicae impatien-ter ferebat has novitates. Sed praeter ceteris Galliam opprimebant huiusmodi exactio-nes, ob immensum Beneficiorum ejus nu-merum; quae tandem, post devoratam mul-ta patientia longam malorum seriem, mo-vere coepit lacertos sub Karolo V. Rege. Subsidio fuit caput quintum Pragmaticae sanctionis beati Ludovici editae anno

MCCCLXVIII. quo omnes Romanae Curiae exactiones ex redditibus Beneficiorum pro-hibentur, nisi Regis & Ecclesiae Gallicanae consensus accedat. Prima igitur libertatis adipiscendae spes affulsit sub Karolo V. qui turbatis rebus mederi tentavit anno MCCCLXXXV. edicto publico. Procurator regius majestati ejus suggestit Collectores apostolicos recipere fructus & redditus primi anni omnium Beneficiorum Galliae, sive per obitum vacarent, sive per resignationem, permutationem, aut alio quovis modo, ne-que rationem ab illis ullam haberi juris Re-galiae aut praesentationis ad Regem perti-nentis, sive ad alium Patronum laicum. Ka-rolus igitur ex sententia Magni sui Consilij praecipit Praeposito Parisiensi, Seneschallis & Ballivis, ut provisos ad praesentationem Regis aut aliorum Patronorum laicorum frui facerent fructibus suorum Beneficiorum, neve paterentur molestiam eis quovis praetextu exhiberi à Collectoribus.

V. Validius tamen remedium adhiberi necesse fuit anno MCCCCVI. die XVIII. Februarij. Clerus enim Gallicanus Parisiis auctoritate regia congregatus in modum Concilij, apud Regem disseruit de variis exactionibus quae mandato Summi Pontificis fiebant; cujus auctoritas à Christo insti-tuta fuerat ad aedificationem Ecclesiae, non autem ad destructionem. Potestatem ejus his limitibus circumscriptam, ut jus suum cui-que tribuere teneatur, ac iustum iudicium judicare. Vnde porro illi auctoritas clero tributa imperandi, cui Dominus pacendum & erudiendum gregem commisit? Annon & terrenis lucris inhiare permisit? Inter has autem exactiones commemorant Annatas, sive redditus primi anni omnium Beneficio-rum exigi; Annatas porro magnarum digni-tatum dividi inter Papam & collegium Car-dinalium. Non sufficere tamen eam Anna-tam, sed aliam quoque taxationem institu-tam esse, quae vulgò *minuta servitia* dicitur, pro familiaribus & domesticis Papae. Adigi omnes Episcopos ad solutionem horum ser-vitiorum, retentione Bullarum: sine quibus administrari episcopatus non poterat. Emp-tionem id Beneficij prorsus videri. At Ka-rolus perpensens regiam potestatem ad hoc esse institutam ut Ecclesiae patrocinium sus-cipiat, regnum porro caeleste attolli oportet-estris, quoties Ecclesiae destructores pro-feruntur auctoritate Principum, canones statuere ut auxilium Regis impleretur cum sublimiores Ecclesiae personae peccant in commoda publica, sanctos praeterea docto-res docere Papae obediendum non esse in iis quae manifestè perturbant ordinem eccle-

Cap. Canonum
I. De prob. &
dignit. in Extr.
commun.

Vide Respons.
Nationis Gallicae
factam Constantiae
cap. 13, tit. 22.
I. libere. Eccles.
Gallicae.

Edict. Injuncta.
de Elect.

Tit. 22. Libert.
Eccles. Gallicae. 7.

fiasticum, his de causis, ex sententia sui Consilij, decernit ne deinceps exactiones illæ obtineant in regno, præcipiendo Curia Parlamenti & aliis Officiariis suis ut constitutionis hujus executioni invigilent.

Nonnulla hujus constitutionis capita perviguerunt. Quo factum est ut anno MCDXII. Papa miserit in Galliam Archiepiscopum Pisani, quò curaret prohibitiones illas in irritum mitti. Verùm intercedente Academia Parisiensis Concilium regium statuit ut constitutio Karoli prorsus observaretur. Quòd si Legati pontificij quempiam ad solutionem censuris cogere tentarent, appellare se ad futurum Concilium; ut narrat Monstreletus lib. I. cap. LXVII.

VI. Tandem materia isthæc in Concilio Constantiensi proposita est à Deputatis Nationis Gallicanæ. Occasionem illi de ea re differendi sumpserunt è re nata. Quippe Cardinales Pisani, Cameracensis, & Florentinus à Concilio delegati sunt unà cum Deputatis Quinque Nationum, ut in commune consulere quid factu opus esset circa reformationem Ecclesiæ, tam in capite, quàm in membris. Cardinales verò delegati mentionem inter alia injecerunt Annatarum & minorum servitiorum, eaque legitimo jure deberi probare conati sunt. Ac licet major pars delegatorum existimaret Annatas & servitia illa debere aboleri, Cardinales tamen obstiterunt ne sententia concluderetur. Deputati itaque Nationis Gallicanæ seorsim ob hoc congregati decreverunt Annatas omnino tollendas esse. Ioannes de Scribanis Procurator fiscalis cameræ apostolicæ ab hac Gallorum deliberatione appellavit, non quidem ad Concilium, quod heic celebrabatur, sed ad futurum Summum Pontificem. cui appellationi nomine collegij Cardinalium adhæsit Ioannes Ponceus. Contentio autem illa effecit ne Concilium Constantiense definiret hanc quæstionem. Rationes autem quibus Galli nitentur, hæ in primis fuere. Annatas hujusmodi, à Ioanne XXII. ad certum tempus introductas quoad Præbendas, Ecclesias parochiales, & Capellas, & ab ejus successoribus certis de causis continuatas, exigi potuisse quoad eas clerus, Principes, & populus tolerare. At postquam causæ tolerandi desierant, veluti peregrinatio transmarina, quod *Passagium transmarinum* vocabant, aut alia quæpiam occasio pietatis, solutionem earum justè negari posse. Nam quomodo opponi posset præscriptio aut consuetudo, cum & frequentes ob hoc querelæ fuerint & oppositiones. Præterea, superiorem non facile præscribere adversus inferiorem.

Quod attinet ad prælaturarum Annatas, aiunt eas in initio nihil aliud fuisse quàm gratuitam oblationem eorum secundum quos pronuntiatum fuerat in Curia Romana, quæque electionis suæ confirmationem obrinuerant. Canonibus tamen vetitum esse ne pecunia detur ante vel post promotionem. Quo fit ut nullum sit statutum, privilegium, consuetudo, præscriptio, aliûsve titulus, qui vim addere possit huic praxi, cum simoniaca sit. Nam episcopatum Annatas non ob hoc exigi quòd Beneficia vacant, sed quia conferuntur. Adde quòd pecunia quam provisori solvunt aut promittunt, ab eis exigitur per violentiam & retentionem Bullarum. quo vel unico facinore præscriptio impeditur.

In universum autem loquentes de Annatis utriusque speciei, affirmant neque Papæ neque Romanæ Ecclesiæ datam esse licentiam imperandi tributa personis ecclesiasticis, idque eò magis obtinere debere, quòd Ecclesiæ ad inopiam hoc pacto redigantur, & Principes populique se lædi existiment, cum novitates illæ invehantur absque eorum consensu & in injuriam foundationum ab eis factarum. Adferunt auctoritatem constitutionis regie editæ ut deinceps via præcludatur hujusmodi corruptelis, simoniis, ac perniciosi quam tributa hæc inferebant regno Gallico. Addunt insuper, Regem, cum subtilitas Romanæ Curia arte extorquendi aurum invenisset in gravem hujus constitutionis injuriam, Legatos ad Ioannem XXIII. Papam misisse, qui suaderent ut ei malo remedium adhiberet. Ipsum nihilominus silentio transmississe hanc petitionem. Itaque licet Regi liberum foret statuta circa hanc materiam edere, maluisse tamen præcipere Deputatis ut negotium istud urgerent apud Concilium Constantiense.

VII. Et Concilium quidem nova tributa prohibuit quæ clero imperabantur per viam decimæ, Annatæ, aut quamlibet aliam. Annatæ tamen episcopatum & monasteriorum duravere; quoniam earum solutionem facilem esse faciebat retentio Bullarum. Itaque Gallis satisfactum non est: qui, post celebratum Concilium, ad Parlamentum convenere anno MCDXII. mense Martio, ubi congregati fuere Prælati & gentes Magni Consilij Regis & Curia Parlamenti. In eo conventu narratum est, Deputatis Cleri Gallicani præceptum esse ut apud Concilium urgerent approbationem constitutionum quæ editæ fuerant pro abolitione Annatarum & Reservationum; sed neque Concilium, neque Papam recenter electum, id est, Martinum quintum, ullum bis malis remedium adhibere voluisse, ne-

Vide supra cap. 12. 10. 11. lib. 1.

1. Bellor. defensio- nis Nationis Gal- lic. Tit. 11. Lib. 1. Eccl. Gall. c. 13.

Tit. 11. Lib. 1. Eccl. Gall. c. 14.

que ipsis providere. Quapropter decretum fuit ut constitutio diei xviii. Februarij anni MCDVI. executioni mandaretur. Dein edicto Principis anni MCDXIII. renovantur prohibitiones in superiori constitutione comprehensæ adversus exactiones Curia Romanæ; sive fierent prætextu vacationis Ecclesiarum, sive alio colore quæsito. Aliis præterea literis delegatur aliquot viris ministerium custodiendi clufas. Sux tamen intentionis esse ait Princeps ut Summum Pontificem & Romanam Ecclesiam adjuvet in necessitatibus suis, prout occasio tulerit.

Cap. 17. 18. & 19. VII. Statim verò atque Karolus VII. in regno patris est institutus, has ejus constitutiones confirmavit diplomate dato anno MCDXXII. quo præterea jussit ut ex lege ageretur adversus eos qui contra venient, non obstantibus Bullis apostolicis aut excommunicationibus quæ harum Bullarum auctoritate ferri possent. Sed urgentissimis Martini V. precibus victus, diploma illud revocavit anno millesimo quadringentesimo vigesimo quarto. Verùm cum revocatio illa facta esset absque deliberatione Consilij, ejus executionem superfederi placuit propter intercessionem Cousinoti regij in Curia Parlamenti Procuratoris.

IX. Tandem ingens illa contentio finita est anno MCDXXXV. in Concilio Basileensi, cujus ob eam rem extant decreta duo. Horum unum pertinet ad jus electionum. Prohibet autem sub finem ne ij ad quos electionum confirmationes pertinent, aliquod commodum recipiant ab electis; sive illud nomine subventionis tribui soleat, vel subsidij, gratitudinis, aut alio quocunque colore; non obstantibus omnibus privilegijs & consuetudinibus contrariis. Ad dicitur in decreto, curaturos patres ut ante dissolutionem Concilij omnino debitè & congruenter provideatur sustentationi Cardinalium & necessariorum Officialium.

Sess. 12. Alterum decretum respicit Annatas. Prohibet autem ne deinceps in Romana Ecclesia aut alibi quidquam exigatur ratione Bullarum, sigilli, Annatarum, communium & minorum servitorum, aut alia quavis causa vel occasione, pro electionibus, confirmationibus, consecrationibus, investituris, installationibus, aliisque expeditionibus Ecclesiarum cathedralium & monasteriorum, aliorumque Beneficiorum & officiorum ecclesiasticorum quorumcunque, sive pro Pallio, prætextu privilegij, consuetudinis, vel cujusvis statuti, sub intentione poenarum adversus simoniacos inflictarum; solum scriptoribus, abbreviatoribusque, registraribus literarum seu minutarum, pro ip-

forum labore competenti salario solvendo, ut Concilium loquitur. Et si (quod absit) Romanus Pontifex, qui præ ceteris universalium Conciliorum exequi & custodire canones debet, adversus hanc sanctionem aliquid faciendo Ecclesiam scandalizet, generali Concilio deferatur. Ceteri verò per suos superiores digna ultione puniantur.

X. Eugenium porrò quartum synodus orandum censuit, missis primum duobus Cardinalibus, ut decreta adversus Annatas & Reservationes edita observaret, deinde alia legatione missa, cujus pars erat Ioannes de Bachenstein Decretorum Doctor, qui omnium nomine Pontificem allocutus est. In sua igitur oratione exposuit perniciem quam adferbat exactio harum Annatarum, & magnum Ecclesie dedecus generari ob earum sublevationem, quæ Canonibus contraria erat; oravitque Pontificem quatenus velit ipsum decretum in sua Curia servari, & alibi observari facere & custodire. Aiens nihilominus sacrum Concilium omnino dispositum esse & jam laborare per aliquem modum honestiorem Summo Pontifici & Cardinalibus talem facere provisionem de qua sanctitas ejus Dominice Cardinales merito poterunt contentari.

Ad quæ Antonius, Rotæ Auditor, ab Eugenio missus ad Concilium, respondit, mirari se satis non posse quòd in re tam grandi, irrequisitis & insitis sanctissimo Domino nostro atque sacro Collegio, tam citò conclusum fuerit negotium Annatarum. Quòd si unquam in hac materia superledendum fuit, hoc præcipuè tempore superfederi debuerat, quo Romana Ecclesia innumerabilia damna passa erat. Si qui in his prætendebantur abusus, his providendum erat sine privatione substantiæ; aut saltem provisio debita simul faciendi erat, ut sic justitia & pax obviant sibi. Tum recensitis præsentibus Cardinalium necessitatibus, quibus unica hæc vitæ sustentatio præstò erat, injecta quoque mentione ingentium sumptuum quos Summus Pontifex suppeditare tenebatur pro bono Ecclesie universalis, demum concludit superledendum esse executione hujus decreti, saltem donec aliter fieret sufficiens provisio, de qua provisione sufficienti sanctissimus Dominus noster vult esse bene contentus juxta desiderium hujus sacri Concilij; provisio quòd taliter fiat quòd stabilis & firma permaneat.

XI. Sed cum postea res eò devenisset ut in divortium inter Pontificem & Concilium desineret, Ecclesia Gallicana Avarici Biturigum congregata complexa est decretum hoc Basileensis Concilij adversus Annatas, quod Pragmatica Principis Sanctione confirmatum est. Voluit tamen hæc Congregatio

gregatio pro instanti necessitate moderni Pape & sacri Collegij Dominorum Cardinalium hodie notorie ingruente quod praefatus Summus Pontifex modernus habeat, ejus vita durante duntaxat, ex fructibus quarumcunque Ecclesiarum, monasteriorumque, quorumcunque beneficiorum, quae per obitum vacare contingeret, quintam illius taxae quae superioribus annis facta fuerat pro Decimis.

XII. Octavo & septuagesimo post Pragmaticam editam inita fuere Concordata: Iis verò cum consensu Francisci I. Regis abolerentur omnes deliberationes Ecclesiae Gallicanae, & per consequentiam necessariam abolita quoque est prohibitio solvendi Annatas pro Bullis episcopatuum & monasteriorum, sed tamen ei Annatarum solutioni Princeps non consensit verbis conceptis. Nullum enim decretum extat in Concordatis quo Annatarum pro episcopatibus exactio confirmetur. Itaque, quoad Annatas, Summus Pontifex & Reges nostri nullo jure adstricti sunt, & ad juris communis observationem redire possunt. Ecclesia ergo Gallicana contendere potest, id quod ab ea tentatum est in Concilio Constantiensi, Annatas solvi non posse absque simonia. Summus verò Pontifex reponere potest inesse sibi auctoritatem ad purgandum simoniam, ac praeterea consuetudinem illam esse praescriptam ob tolerantiam Regum Christianissimorum.

XIII. Vnicus in Concordatis titulus xlii. materiam istam attingit. Statuerat Leo X. ut gratiae & provisiones Beneficiorum, etiam cathedralium Ecclesiarum, nullae essent ipso jure, si verus Beneficij vacantis valor in literis apostolicis expressus non fuisset. Sed isthoc titulo modificatus & inflexus est rigor illius statuti, quoad Galliam. Permittit quippe ut impetrantes Beneficia petere possint ut verus valor ipsorum Beneficiorum in eisdem literis corrigatur infra annum à die date literarum earundem computandum; statuitque ut pro hoc valoris augmento Annata solvatur camerae apostolicae. Verum correctiones illae pro expressione valoris necessariae non sunt, nisi ut eatur obviam periculo secundae impetrationis; quae tamen, modò nihil aliud peccatum esset, non toleraretur in Gallia, cum articulus ille non sit receptus in regno, ut testatur Rebuffus in commentario ad dictum Titulum. Contra verò, validum hinc telum peti potest adversus Annatas. Quippe cum à Summo Pontifice non referentur, nisi in casu expressionis veri valoris Beneficiorum, planum est ex hoc Titulo locum non esse solutioni Annatarum, cum moris non sit

Tom. II.

ut ea valoris expressio fiat.

CAPVT XII.

Synopsis.

I. An ij qui Annatarum pecuniam recipiunt, dici possint simoniaci. Duplex simoniae genus. Prior, quae pretium temporale recipit pro re sacra, jure divino vetita; altera, jure ecclesiastico introducta est. Explicatur in quo ea consistat.

II. Si habeatur ratio priscae moris, pura simonia committitur. At si novi juris ratio habeatur, Annatae liberari possunt à suspitione simoniae.

III. Pars prior probatur multis auctoritatibus, & ratione. Sententia Panormitani refertur.

IV. Secundum jus novum, Annatae liberari possunt à crimine simoniae. Ius illud novum explicatur. Gersonis sententia adducitur.

V. Petrus de Alliaco censet omnes Beneficiatos contribuere debere Annatas pro sustentatione Pape.

VI. Remittendum igitur aliquid ex prisca severitate; neque recipienda virorum eruditiorum opinio scribentium exactionem Annatarum esse simoniacam, etiam post Concordata. Si ea valerent, immanis & horrenda confusio turbaret Ecclesiam.

VII. Summus Pontifex tributa imperare non potest in Gallia absque consensu Regis & Ecclesiae Gallicanae. Probatur auctoritate Pragmaticae Sanctionis beati Ludovici & Concilij Constantiensis.

VIII. Duplex decretum circa decimas papales in hoc Concilio. Eorum discrimen.

IX. Academia Parisiensis appellavit anno 1491. à Commissariis executoribus decima unius anni imposita Beneficiatis Galliae. Item Capitulum Paris. an. 1501. & Clerus Hispania an. 1523.

X. Quidam jus percipiendi decimam reddituum ecclesiasticorum Romano Pontifici competere contendunt ad exemplum Pontificum veteris testamenti. Aliud sensit Concilium Constantiense. Discriminis autem ratio manifesta est.

XI. Alij jus illud Romano Pontifici asserunt, ex eo quod summam obtineat auctoritatem in bona ecclesiastica. Ea opinio exorta est a vo Bonifacij VIII. & eodem tempore explosa à Joanne de Parisiis.

XII. Igitur Regi & Episcopis liberum est, cum Annata titulo tantum subsidij debeantur, et solvendo consensum suum revocare. Equitati tamen injuria fieret si subsidia semel concessa revocarentur.

XIII. Rex prohibere potest ne nova tributa impendantur personis ecclesiasticis, aut vetera augeantur. Probatur multis auctoritatibus.

XIV. Civilius ageretur si Summus Pontifex rogaretur ut remittat subsidia veteribus Annatis addita. Proponitur exemplum Cnui Regis Anglorum.

XV. Quid in Gallia tentatum anno 1532. 1561. & 1587.

I. **P**OST QUAM aperuimus originem & progressum Annatarum, & quibus contradictionibus jaectatae fuerint, consequens est ut examinemus an pecunia quae solvitur ob Bullas episcopatuum, quae vulgò Annata dicitur, simoniacos reddat eos qui eam recipiunt. Sed antè quam ad rem

E e